„GŁOS NARODU"
wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedzielę i święta uroczyste raz na dzień rano

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6, za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 10 hal., za dwurazowe 60 hal.
Na prowincji, miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazową wysyłkę dziennie DOPŁACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal.

Wydanie poranne Cena 4 halerze.

GŁOS NARODU

WYCHODZI DWA RAZY DZIENNIE
Dziennik polityczny, założony w r. 1893 przez Józefa Rogosza.
Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupré

„GŁOS NARODU"
wydanie poranne wyno-
osobna prenumerata w
miesięcznie w miejscu z odnoszeniem do dom 1 koronę.
Numer poranny 4 h., wieczorny 10 hal. Listy pieniężne przekazy na prenumeratę i inseraty, franco do Administracji „Głosu Narodu". — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchji i w państwie niemieckiem. Reklamacje nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja nie zwraca. Adres Red. Ul. św. Krzyża l. 7. Adres tel. „Głos Narodu" Kraków. Telefon Nr. 190.

Nr. 309. Kraków, sobota dnia 30 czerwca 1906 roku. ROK XIV.

Uroczystości Rejowskie

Zjazd historyczno-literacki poświęcony pamięci Mikołaja Reja, rozpoczyna się jutro po południu. Program tego zjazdu jest następujący:

Otwarcie Zjazdu Rejowskiego i I. posiedzenie w niedzielę dnia 1 lipca o godzinie 4-tej popołudniu. 1). Przemówienie JE. Stanisława hr. Tarnowskiego, prezesa krakowskiej Akademji Umiejętności, w imieniu komitetu Zjazdu Rejowskiego. 2). Wybór zarządu Zjazdu. 3). Organizacja sekcji ortograficznej. 4) Referat Prof. Uniw. Dra Ludwika Finkla: „Stan naszej wiedzy o polityce ostatnich Jagiellonów".

II. Posiedzenie w poniedziałek dnia 2 lipca o godz. 10-tej przed południem. 1). Referat Prof. Uniw. Dra Józefa Kallenbacha: „Dzisiejszy pogląd na literaturę polską XVI. wieku". 2). Referat docenta Uniw. Jagiell. Dra Tadeusza Grabowskiego: „Najważniejsze dezyderaty w sprawie badań nad piśmiennictwem religijnem w Polsce XVI wieku."

III. Posiedzenie w poniedziałek dnia 2 lipca o godz. 4-tej popołudniu, dwa referaty Prof. Uniw. Dra Wilhelma Bruchnalskiego: 1). Rozwój twórczości pisarskiej Mikołaja Reja. 2). Epistulografia jako źródło literatury renesansowej w Polsce.

IV. Posiedzenie we wtorek dnia 3 lipca o godzinie 10-tej przed południem. 1). Referat Prof. Uniw. Dra Oswalda Balzera: „Stan i potrzeby nauki prawa polskiego ze względu na historję jego w XVI. wieku". 2). Referat Prof. Uniw. Dra Władysława Abrahama: „Stan Ustawodawstwa Kościoła Polskiego w chwili wybuchu reformacji".

V. Posiedzenie we wtorek dnia 3 lipca o godzinie 4-tej popołudniu. 1). Referat Prof. Uniw. Dra Władysława Nehringa: „O języku Polskim XVI. wieku". przedłoży i uzupełni swemi uwagami Prof. Uniw. Jagiell. Dr. Jan Łoś. 2). Referat Prof. Uniw. Jagiell. Dra Wiktora Czermaka: „Stan naszej wiedzy o dziejach wewnętrznych W. Księstwa Litewskiego w XVI. Wieku".

VI. Posiedzenie we środę dnia 4 lipca o godz 10-tej przed południem. Sprawozdanie sekcji ortograficznej: Sprawa ustalenia pisowni polskiej.

VII. i ostatnie posiedzenie we środę 4 lipca o godz. 4-tej po południu 1). Sprawa wydawnictwa naukowej encyklopedji polskiej. Referent Profesor Uniw. Jagiell. Dr. Stanisław Estreicher 2). Przemówienie reasumujące wyniki obrad naukowych zjazdu. 4) Zamknięcie zjazdu w przemówieniu prezesa zjazdu.

* * *

Co się tyczy rozrywek i zebrań, które Komitet zjazdu obmyślił albo o których projektowanem urządzaniu otrzymał wiadomość, otrzymujemy następujące informacje:

1. **W sobotę dnia 30 czerwca br.** o godzinie 9 wieczór odbędzie się w Kole literacko-artystycznem (przy ul. Wiślnej, nr. 5) raut. Raut ten ma na celu wzajemne zapoznanie się uczestników Zjazdu i członków Koła (Będzie to skromne zebranie towarzyskie, **wyłącznie męskie** dla pogadanki przy herbacie, ciastach i winie). Ubranie: surdut.

2. **W niedzielę dnia 1 lipca** wieczór urządza miasto Kraków na cześć uczestników Zjazdu raut, który się odbędzie w salach Starego Teatru (Plac Szczepański — ul. Jagiellońska; wejście od tej ulicy). Zarząd miasta rozesłał zaproszenia do wszystkich uczestników Zjazdu. Ubranie: frak.

3. **W poniedziałek dnia 2 lipca** wieczór odbędzie się we wielkiej sali „Grand Hotelu" **Komers Zjazdowy,** na który będą mieć wstęp wszyscy uczestnicy Zjazdu, bez obowiązku składania jakiegokolwiek udziału pieniężnego (więc nie uczta składkowa, lecz swobodne zebranie; restauracya będzie przyjmować zamówienia i zapłaty od każdego z osobna.) Strój: surdut.

4. **We wtorek dnia 3 lipca** o godzinie 7 i pół wieczór urządza młodzież akademicka Uniw. Jagiell. Uroczysty Wieczór ku czci Reja w sali Starego Teatru. Mając nadzieję, że uczestnicy Zjazdu zechcą jak najliczniej wziąć udział w tym Wieczorze, Komitet nie projektuje na ten dzień żadnego zebrania (może jednak po porozumieniu się na Zjeździe ułożone będzie jakieś zebranie na godzinę późniejszą, po ukończeniu Wieczoru.)

5. **We środę dnia 4 lipca** zamierza, o ile wiadomo, J. E. Stanisław hr. Tarnowski ugościć uczestników Zjazdu u siebie.

* * *

W auli *„Collegii Novi"* odbędzie się jutro o godz. 11 przed południem Obchód rocznicy. Po śpiewie chóru akademickiego, który wykona „Gaude. mater Polonia" (pieśń z XVI. wieku), przemówi hr. Tarnowski, prezes krakowskiej Akademji Umiejętności, a następnie dr. Józef Kalenbach, profesor literatury polskiej w uniwersytecie lwowskim.

* * *

Oprócz wkładki 10 koron, za którą otrzymuje każdy z zaproszonych Kartę uczestnictwa w Zjeździe, a nadto otrzyma po Zjeździe drukowane sprawozdanie z obrad Zjazdu z tekstami wszystkich referatów, żadne inne wydatki, związane ściśle ze Zjazdem, nie są przewidziane.

WRZENIE W ARMJI ROSYJSKIEJ.

Petersburg. Dwie kompanje pierwszego bataljonu pułku preobrażeńskiej gwardji przybocznej, garnizujące w Krasnem Siole, urządziły zgromadzenie, a następnie wystosowały do szefa dywizji szereg żądań. W zgromadzeniu wzięło udział kilku niższych wojskowych pułku semenowskiego.

Obie kompanje, liczące 190 ludzi, wraz z 6 oficerami na czas trwania śledztwa zostały zesłane do wsi Medwed w gub. nowgorodzkiej.

Petersburg. Zajście w pułku preobrażeńskim przedstawia się następująco:

Po odśpiewaniu zwykłej modlitwy wieczornej w obozie, wystąpił jeden podoficer i jeden pisarz i wręczyli jenerałowi dywizji Ozerowi adres z żądaniami bataljonu. Żołnierze domagali się między innemi lepszego obchodzenia się i lepszego wiktu, oraz potępiali służbę policyjną żołnierzy i oświadczyli się zasadniczo za podziałem ziemi.

Generał zachował zupełny spokój, ale rozkazał aresztować wręczających adres. Reszta gwardji zachowała zupełną dyscyplinę.

Ponieważ pierwszy bataljon jako przyboczny mieszka obok pałacu Zimowego, postanowiono dla przykładu surowo go ukarać i pod komendą ks. Trubeckiego, który natychmiast otrzymał najwyższą naganę, odesłano bataljon z oficerami do Medwed, gdzie przebywali jeńcy japońscy i rozbrojono go. Ma być utworzony specjalny sąd wojenny. Gwardja zachowywała się podczas odmarszu bataljonu spokojnie i potępiła zachowanie się bataljonu.

Ten fakt niesubordynacji wywołał w kołach wojskowych **największe zaniepokojenie.**

Petersburg. W kołach kierujących panuje wielkie wzburzenie z powodu rozruchów w 1 bataljonie pułku preobrażeńskiego. Także 2 i 3 bataljon przyłączyły się do pierwszego, ale potem się uspokoiły i okazały żal. 1 bataljon, zwany „bataljonem Jego ces. Mości", i mający koszary swe w pałacu zimowym, **naruszył w tak wysokim stopniu dyscyplinę, że powołano grenadjerów, ułanów, strzelców i brygadę strzelców** do Krasnego Sioła do Peterhofu, **aby go rozbroić.** Bataljon, po wyłączeniu przywódców zaburzeń, przeprowadzono do Carskiego Sioła.

Petersburg. (P. a. t.) Rozkaz dzienny z 28 bm. przemienia pierwszy bataljon preobrażeński gwardji przybocznej w osobny bataljon piechoty. Odjęto mu prawa, przysługujące gwardji.

* * *

Samara. W tutejszym pułku piechoty wybuchły rozruchy z powodu aresztowania dwóch żołnierzy, którzy nie oddali ukłonu. Po uwolnieniu aresztowanych żołnierze odbyli zgromadzenie i opracowali szereg żądań.

Reforma służby wojskowej.

Petersburg. Opublikowano zatwierdzoną przez cara ustawę, ustanawiającą służbę czynną dla piechoty i artylerji pieszej na trzy lata, a dla innych gatunków broni na 4 lata. Służba w rezerwie trwa od 7 do 16 lat, czynna służba w marynarce lat 5, w rezerwie także lat 5. Dla osób, które udowodnią pewien stopień wykształcenia, są dopuszczone udogodnienia.

—o—

DUMA.

Petersburg (Pet. aj. tel.) Duma rozpoczęła wczoraj obrady nad projektem ustawy o zgromadzeniach. W dyskusji socjaliści złożyli oświadczenie, że popierać będą Dumę w walce z samowolą, ale równocześnie uważają Dumę za pierwszy krok do konstytuanty. Szereg mówców z lewicy potępił przedłożenie, jako za mało postępowe.

Petersburg (Pet. aj. tel.) Posiedzenie Dumy rozpoczęło się o 3/412. Odczytanie sprawozdania o pogromie w Białymstoku odłożono do wydrukowania referatu.

Izba przyjęła nagłość interpelacji w sprawie oskarżeń, podniesionych przeciw 27 żołnierzem jednego z pułków mingrelskich w Tyflisie, przyczem uchwalono, że nad naglącemi interpelacjami ma się tylko raz w tygodniu, w piątek obradować. Wreszcie przyjęto wniosek o wybór trzech kwestorów, mających pobierać 10 rb. dziennie.

KRONIKA.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków, dnia 30 czerwca.

— **Wspólna adoracja męzka** Najświętszego Sakramentu odbędzie się w kościele S. S. Felicjanek na Smoleńsku dnia 1 lipca w niedzielę popoł. od godz. 3—4-tej.

— **Zapiski osobiste.** Prezydent miasta dr. Leo wyjechał w środę wieczór do Lwowa na posiedzenie krajowej Rady kolejowej.

— **Wystawa** doroczna pracy uczniów wyższej szkoły przemysłowej w Krakowie otwarta została w czwartek rano, w gmachu szkoły przy ul. Głębiej. Wystawa obejmuje sześć sal w których nagromadzony został bogaty rezultat pracy uczniów szkoły. Sala pierwsza obejmuje rysunki geometryczne I kursu budownictwa, rysunki geometrji wykreślnej II kursu budownictwa, oraz kolorowane rysunki I kursu artystycznego przemysłu. W następnej sali znajdują się plaskorzeźby w glinie i w gipsie z I i II kursu artystycznego przemysłu, oraz liczne rysunki kolorowe z natury z II kursu artystycznego przemysłu.

Trzecia sala bardzo obszerna obejmuje malarstwo dekoracyjne III kursu, studja i kompozycje.

Czwarta, budownictwo maszynowe III i IV kursu. Wśród tych kurs III obejmuje szczegóły budowy maszyn, kurs IV wystawił prace ukończonych absolwentów budowy maszyn, z pośród których szczególnie odznaczają się prace pp. Gąsiora i Niedośpala (Czecha)). W piątej sali znajdują się rysunki architektoniczne i ornamentacyjne (te ostatnie z natury)

Wreszcie w sali szóstej rozwieszone są prace, czyli projekty i szczegóły IV kursu budownictwa, absolwentów pp. Tad. Głąbińskiego, Rudolfa Macury, Huberta Mironiuka, Franciszka Piszczka i Mar. Stasińskiego.

— **Tow. kolonii wakacyjnych** wysyła dnia 3 b. m. 44 uczniów na wakacje do Poremby. Nazwiska przyjętych uczniów są: z gimn. św. Anny: Gläser Edw., Górski Jan, Lipiński Edw., Puchała Stan., Pietrzak Ludw.. Wikłarz Alb. Z gimn. św. Jacka: Gałuszkiewicz Jan, Jarosz Mich., Korta Józ., Makomaski Mar., Piękoś Zygm., Stolarzewicz Ludw. Tempka Wład., Tempka Zygm. Walka Tad. — Z gimn. Sobieskiego: Gubernat Ad., Guzek Bron., Hajduk Jan, Jaśkowski Piotr, Krzemień Jan, Matyja Wład., Tombiński Tad.. — Z gimn. IV. Mazanek Kaz., Kossek Jan, Nowak Jul., Rojek Tad., Wrona Leon, Welanyk Ad. — Z gimn. podgórskiego: Broczkowski Tad., Kotowski Mar., Michura Stef., Matera Mar., Trojnarski Zygm., Żmuda Ant. — Z I. szk. realnej: Feliksiewicz Edm., Korpak Ludw., Rakowski Jan, Siemiński Eug., Skotnicki Winc., Strojek Stef., Warnicki Stan. — Z II. szk. realnej Broś Stan. Pieczyński Stef., Szkolnikowski Józef. Kierownikiem kolonji jest profesor K o c h Władysław, a jego pomocnikiem p. Pięta Bronisław maturzysta gimnazjum podgórskiego.

— **Wycieczka klubu pocztowego** do Skały Kmity, odłożona skutkiem niepogody, odbędzie się w niedzielę dnia 1-go lipca b. r. o godz. 2 popołudniu z niezmienionym programem.

— **Burza.** Po kilku dniach upalnych, gdzie ciepło dochodziło do 34-o R. dziś o godzinie 1 w nocy zerwała się nad miastem niewielka burza, która oczyściła powietrze deszczem spadającym do godziny 5 rano. Dziś rano powietrze świeże i nadzwyczaj przyjemne. Wiatr lekki północno-zachodni.

— **Targu piątkowego** nie było z powodu święta

— **Fałszywy alarm pożarny.** Straż pożarna wczoraj o godzinie 10-tej przed południem zaalarmowaną została o pożarze przy ulicy Radziwiłłowskiej l. 27. Przybyłe pogotowie przekonało się, że przyczyną alarmu był dym, który uchodził z piwnic wskutek silnych promieni słonecznych tamujących wydobycie się go na powietrze. Po sprawdzeniu przyczyny straż powróciła do koszar.

— **Fałszerstwo stempli.** Śledztwa w sprawie naklejania fałszywych stempli na papiery wartościowe austro-węgierskie i zagraniczne, prowadzi radca policji p. Swolkien i komisarz Krupiński. Z przesłuchanych przyaresztowano 5 żydów, którzy odstawieni zostaną do aresztów śledczych sądu krajowego karnego.

W okolicy aresztów policyjnych gromadzą się żydzi i debatują w żargonie nad fatalizmem prześladującym ich uczciwych współwyznawców

-----

Z SALI SĄDOWEJ.

Dziś przed trybunałem sędziów przysięgłych pod przewodnictwem radcy dra Trzaskowskiego, rozpoczęła się rozprawa karna przeciw 19 letniemu Walentemu Ziachowi, wyrobnikowi, o zbrodnię morderstwa i zbrodnię usiłowanych morderstw, popełnione przez to, że w Niwce w Królestwie Polskiem, dnia 22 lutego br. z rewolweru zastrzelił na miejscu strażnika rosyjskiego Piotra Prokowskiego i z tego samego rewolweru w tym samym czasie postrzelił dwóch innych strażników rosyjskich: Fryderyka Gusta i Łukasza Klewrzyca. — Oskarżenie wnosi zastępca prokuratora dr. K. Gruszczyński. Na świadków wezwani są: Gust i Klewrzyc, oraz Gabryel Kulik wachmistrz i Nikifor Ryczenko podoficer żandarmów rosyjskich.

Według aktu oskarżenia zajście przedstawia się następująco:

Władze rosyjskie w dniu 22 lutego br. w domu Jana Ziacha, poddanego austrjackiego, zamieszkałego w Niwce pow. będzińskiego, przedsięwzięły rewizję o kontrabandę, którą wykonał syn gospodarza Walenty Ziach, przez przemycanie do Rosji z zagranicy zakazanych w Rosji pism i przechowywanie rewolwerów. Na rewizję tę przybył starszy strażnik Piotr Pokrowski, strażnicy: Łukasz Klewrzyc, Fryderyk Gust i Piotr Sosporys, oraz żandarm: wachmistrz Gabryel Kulik i podoficer Nikifor Ryczenko. W domu Ziachów zgromadzoną była cała rodzina z wyłączeniem Walentego. Skoro wymienieni przybyli w celu przyaresztowania Walentego Ziacha jako podejrzanego o kontrabandę, zarządziły organa władzy moskiewskiej, by do mieszkania Ziachów wpuszczono każdego wchodzącego, a niewypuszczano nikogo. Wtym celu stanął pod oknem mieszkania Piotr Sosporys; Gust pozostał na podworcu, a Klewrzyc stanął przy drzwiach wchodowych. Pokrowski z żandarmami udał się do drugiej Izby i prowadził tam rewizję. Klewrzyc wychodząc z pokoju na dwór, spotkał w sieni Walentego Ziacha i przy pomocy Gusta wepchnął go do mieszkania, poczem natychmiast dał znać Pokrowskiemu o przychwyceniu tegoż. Zaledwie Pokrowski stanął na progu między pierwszą a drugą izbą, Walenty szybkim ruchem wydobywszy z kieszeni rewolwer, strzelił do Pokrowskiego kładąc go trupem, a potem dał dwa strzały do Gusta i Klewrzyca, których ciężko zranił. Wyrwał się Klewrzycowi z rąk i zbiegł, porzuciwszy rewolwer (systemu Brauninga). Uciekłszy z domu, Walenty Ziach przybył do Krakowa, gdzie aresztowany, przyznał się do czynu, tłómacząc się, że strzelił we własnej obronie, w celu wydobycia się z rąk tych organów, od których groziło mu aresztowanie. Twierdzi on przy tem, że żandarm uderzył go w twarz i groził mu zabiciem, co jego najbliżsi krewni zaświadczają.

Ponieważ Walenty Ziach jest poddanym austrjackim, przeto pomimo popełnienia czynu na terytorjum rosyjskim, po przybyciu do kraju sądzony jest przez trybunał austrjacki.

TELEGRAMY.

(z dnia 30 czerwca)

Z delegacji węgierskiej.

Wiedeń. Delegacja węgierska przyjęła ordinarjum i extraordinarjum wojskowe. Wniosek o skreślenie funduszu referendaryjnego 27 milionów koron, przyjęto w brzmieniu proponowanem przez referenta. Trzecie czytanie dziś.

Powrót armji mandżurskiej.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) Według wiadomości z Charbinu z 27 bm., odszedł do Rosji już ostatni oddział armji mandurskiej. Pozostająca tam bardzo mała liczba wojska zostanie dopiero w przyszłym roku z wolna odwołaną.

—o—

Warszawa. Od czwartku w południe połączenie telegraficzne z Petersburgiem przerwane.

Wydawca Dr. ANTONI BEAUPRÉ, redaktor odpowiedzialny JAN GRZYWIŃSKI. Drukarnia „Głosu Narodu" pod zarządem ST. TOMASZEWSKIEGO.